

Dôvodová správa

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

Rozširuje sa predmet zákona v súlade s návrhom zákona podľa ktorého, sa ustanovuje pôsobnosť Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) v oblasti elektronickej identifikácie. Ustanovujú sa podmienky poskytovania európskej digitálnej peňaženky digitálnej identity a povinnosti poskytovateľa európskej digitálnej peňaženky digitálnej identity. Navrhovaná úprava vyplýva z nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení, ktoré sa vykonáva návrhom zákona.

K bodom 2, 4, 7, 14 až 16 a 24

Legislatívno-technická úprava súvisiaca so zmenami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28. 8. 2014) v platnom znení (ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení“), ktoré majú vplyv na odkazy v poznámkach pod čiarou.

K bodu 3

Ide o zosúladienie pojmu „preukaz totožnosti“ so zákonom č. 395/2019 Z. z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a pojmu „cestovný pas“ so zákonom č. 647/2007 Z. z. o cestovných dokladoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K bodu 5

S cieľom digitalizácie výkonu verejnej správy, sledovania princípu hospodárnosti a efektívnosti sa vypúšťa možnosť listinnej podoby formulára, ktorý oznamuje zámer poskytovať kvalifikovanú dôveryhodnú službu. Navrhovaný ods. 1 písm. c) vyplýva z nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení, ktoré ukladá povinnosť predkladať pred udelením štatútu audit o splnení požiadaviek stanovených v článku 21 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27. 12. 2022 [ďalej len „smernica (EÚ) 2022/2555“]). Transponovaním smernice (EÚ) 2022/2555 do právneho poriadku Slovenskej republiky je táto podmienka splnená auditom kybernetickej bezpečnosti podľa čl. 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení alebo podľa § 29 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K bodu 6

Navrhované ustanovenie § 3 ods. 4 je implementáciou čl. 20 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení, ktorý ukladá povinnosť prevádzkovateľom základnej služby plniť povinnosti vyplývajúce z vyššie citovaného ustanovenia nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Súčasne sa ustanovuje notifikačná povinnosť kvalifikovaného poskytovateľa dôveryhodnej služby, ktorú si plní prostredníctvom formulára, ktorý úrad zverejní na svojom webovom sídle. Ustanovenie odseku 5 ustanovuje povinnosť kvalifikovaného poskytovateľa dôveryhodnej

služby oznámiť úradu každú zmenu v poskytovaní kvalifikovanej dôveryhodnej služby prostredníctvom elektronického formulára, ktorý úrad zverejní na svojom webovom sídle, a predložiť úradu aktualizovaný certifikát príslušnej kvalifikovanej dôveryhodnej služby v elektronickej podobe a záverečnú správu z auditov orgánu dohľadu o výsledkoch auditu kybernetickej bezpečnosti podľa osobitného predpisu, v elektronickej podobe, ktorá je splnená auditom kybernetickej bezpečnosti podľa § 29 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K bodu 8

Nariadenie (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení špecifikuje v čl. 24 ods. 2 písm. a) v platnom znení lehotu na oznámenie zmien v poskytovaných kvalifikovaných službách, čím zanikla potreba úpravy tohto procesu v národnej legislatíve. Zároveň sa rušia ustanovenia o povinných hláseniach poskytovateľov dôveryhodných služieb o vydaných certifikátoch, keďže nariadenie (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení ukladá v čl. 24 ods. 2 písm. 5) každému, kto vydáva kvalifikované certifikáty, zriadiť a aktualizovať databázu vydaných certifikátov. Návrhom sa zabráňuje duplicita ustanovení v zákone s nariadením (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení.

K bodu 9

Ide o zosúladenie pojmu „cestovný pas“ so zákonom č. 647/2007 Z. z. o cestovných dokladoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K bodu 10

Zverejnenie zoznamu oprávnení v strojovo spracovateľnej podobe umožňuje automatizované spracovanie dát, čo vedie k ich efektívnejšiemu využívaniu vo verejných elektronických službách.

K bodu 11

Ustanovenie § 11 upravuje podmienky poskytovania európskej peňaženky digitálnej identity a povinnosti poskytovateľa európskej peňaženky digitálnej identity. Ministerstvo vnútra bude na základe tohto zákona poskytovať európsku peňaženku digitálnej identity ex offio, zároveň však poskytovať európsku peňaženku digitálnej identity bude môcť osoba, ktorá je kvalifikovaným poskytovateľom dôveryhodnej služby, alebo na tento účel preukáže, že má s kvalifikovaným poskytovateľom dôveryhodnej služby uzatvorenú platnú zmluvu a spĺňa požiadavky podľa čl. 5a nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Ide teda o každý subjekt verejného, ako aj súkromného sektora, ktorý bude spĺňať vyššie uvedené požiadavky v súlade s nariadením (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Zmluvou sa preukazuje, že musí ísť o zabezpečenie funkcionality podporovaných peňaženkou, pričom samotné posúdenie prebieha v rámci administratívneho konania.

Subjektom, ktoré budú poskytovať európsku peňaženku digitálnej identity sa ustanovuje základný rámec ich povinností vyplývajúcich z nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Z dôvodu výkonu dohľadu ex ante sa ukladá povinnosť subjektu, ktorý plánuje poskytovať európsku peňaženku digitálnej identity, oznámiť tento zámer úradu prostredníctvom elektronického formulára, ktorý úrad zverení na svojom webovom sídle, spolu s certifikátom európskej peňaženky digitálnej identity. Úrad ako orgán dohľadu má možnosť rozhodnutím pozastaviť plánované poskytovanie európskej peňaženky digitálnej identity, ak nie sú splnené požiadavky nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Návrhom sa tiež ukladá povinnosť poskytovateľovi európskej peňaženky digitálnej identity zrušiť európsku peňaženku digitálnej identity v prípadoch stanovených v čl. 5a ods. 9 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení.

Registrovať spoliehajúcu sa stranu je podľa návrhu zákona možné len na základe žiadosti a po overení identity, aby nemohli byť spochybnené právne následky využívania európskej peňaženky digitálnej identity. Používanie európskej peňaženky digitálnej identity musí byť dobrovoľné, a preto sa vyžaduje, aby osoba vykonala prejav vôle a zaviazala sa k dodržiavaniu pravidiel európskej peňaženky digitálnej identity.

Navrhované povinnosti v odseku 6 majú za cieľ zefektívniť výkon dohľadu nad poskytovateľmi európskej peňaženky digitálnej identity a naplniť požiadavky nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Za autentifikačný certifikát sa bude považovať „access certificate“ podľa vykonávacieho nariadenia k nariadeniu (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení.

K bodu 12

Ministerstvo vnútra bude za Slovenskú republiku poskytovať elektronickú peňaženku digitálnej identity, čím bude naplnená povinnosť pre členské štáty vyplývajúca z nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení, poskytnúť aspoň jednu európsku peňaženku digitálnej identity. Ustanovením sa ministerstvu vnútra v oblasti digitálnej identifikácie priznávajú oprávnenia a zodpovednosti za centralizáciu zoznamu spoliehajúcich sa strán, poskytovanie európskej peňaženky digitálnej identity, spojenie osobných údajov s európskou peňaženkou digitálnej identity a ich validácia v súlade s požiadavkami čl. 5a ods. 18 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Čl. 11a ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení bude implementovaný v rámci schémy elektronickej identifikácie, ktorú predpokladá nariadenie (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení.

Súčasne sa v § 10a ods. 2 návrhu zákona ministerstvu vnútra určuje rozsah pôsobnosti v oblasti elektronického osvedčenia atribútov, ak o to požiada osoba zodpovedná za autentický zdroj a identifikuje subjekty verejného sektora, ktoré sú zodpovedné za elektronické atribúty, ktoré majú byť osvedčované. Ministerstvo vnútra na základe požiadavky subjektu verejného sektora zaregistruje typy atribútov oprávnení pre elektronické osvedčenia atribútov a bude zodpovedať za jednoznačné pridelenie elektronického osvedčenia atribútov oprávnenej osoby. Ministerstvo vnútra vydáva a ruší elektronické osvedčenie atribútov založené na údajoch z autentického zdroja subjektu verejného sektora. Týmto nie je dotknuté oprávnenie vydať alebo zrušiť elektronické osvedčenia atribútov inej osobe v súlade s čl. 45f nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení.

K bodu 13

Ustanovenie § 11 vymedzuje úlohy úradu vychádzajúc z obsahu nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení a zároveň z existujúcej praxe. Nariadenie (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení zaviedlo inštitút jednotného kontaktného miesta na komunikáciu a spoluprácu s orgánmi Európskej únie, ako aj s ostatnými členskými štátmi a skupinu pre spoluprácu v oblasti digitálnej identity. Úrad sa podľa navrhovanej úpravy stane členom skupiny pre spoluprácu v oblasti digitálnej identity, ako aj jednotným kontaktným miestom pre dôveryhodné služby, európske peňaženky digitálnej identity a schémy elektronickej identifikácie. Úradu sa ukladajú oznamovacie povinnosti vyplývajúce z nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Úrad pozastavuje poskytovanie alebo používanie európskej peňaženky digitálnej identity a ruší jej platnosť podľa čl. 5e ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Navrhované ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h) až m) ostávajú zachované.

Ustanovenie § 12 oprávňuje úrad vykonávať kontrolu dodržiavania povinností poskytovateľa dôveryhodnej služby alebo poskytovateľa európskej peňaženky digitálnej identity, ktorá sa má vykonávať podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole

v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 10/1996 Z. z.“). Návrh reflektuje na problémy z aplikačnej praxe, ktoré vznikali limitovaním výkonu kontroly len na základe konkrétnych ustanovení zákona č. 10/1996 Z. z.

Ustanovenie upravuje výkon dohľadu, podľa ktorého úrad dohliada na kvalifikovaných poskytovateľov dôveryhodných služieb a poskytovateľov európskych peňaženiek digitálnej identity s cieľom zaručiť prostredníctvom dohľadu ex ante a ex post, aby títo poskytovatelia dôveryhodných služieb a poskytovatelia európskych peňaženiek digitálnej identity spĺňali požiadavky stanovené nariadením (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení.

K bodu 17

Navrhovaná úprava reflektuje zmeny v rozsahu povinností v zákone ako aj v nariadení (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. V § 14 ods. 5 sa ustanovuje, že správneho deliktu sa orgán verejnej moci dopustí tým, že vydá elektronické osvedčenie atribútov v rozpore s čl. 45f ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení a ustanovuje sa výška pokuty.

V § 14 ods. 6 sa ustanovujú správne delikty, ktorých sa dopustí nekvalifikovaný poskytovateľ dôveryhodnej služby tým, že poruší povinností podľa nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení.

K bodu 18

V § 14 ods. 7 sa ustanovuje výška pokuty pre nekvalifikovaného poskytovateľa dôveryhodnej služby za správny delikt podľa § 14 ods. 6 v súlade s požiadavkami čl. 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení.

V § 14 ods. 8 sa ustanovujú správne delikty pre kvalifikovaného poskytovateľa dôveryhodnej služby za porušenie povinností podľa nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení

K bodu 19

V § 14 ods. 9 sa ustanovuje výška pokuty pre kvalifikovaného poskytovateľa dôveryhodnej služby za správny delikt podľa § 14 ods. 8 v súlade s požiadavkami čl. 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení.

V § 14 ods. 10 a 11 sa ustanovujú správne delikty poskytovateľa európskej peňaženky digitálnej identity a výška pokút v súlade s požiadavkami nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení, aby stanovené sankcie boli účinné, primerané a odrádzajúce.

K bodu 20

Ide o legislatívno-technickú úpravu súvisiacu so zmenami v § 14.

K bodu 21

V návrhu zákona sa vypúšťa ustanovenie o elektronickej podateľne, avšak táto úprava bude upravená v zákone č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, ktorý je sprievodnou novelou ako čl. II návrhu zákona, spolu so splnomocňovacím ustanovením na vydanie podrobností o zabezpečení činností elektronickej podateľne súvisiace s prijímaním, odosielaním a potvrdzovaním prijatia elektronických dokumentov a elektronických dokumentov podpísaných kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo zapečatených kvalifikovanou elektronicou pečaťou.

Presun právnej úpravy v oblasti elektronickej podateľne je odôvodnený skutočnosťou, že nariadenie (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení takýto inštitút nepozná a úprava je nad rámec predmetného nariadenia. Vzhľadom na skutočnosť, že elektronická podateľňa je etablovaný prvok v oblasti elektronickej komunikácie na vnútroštátnej úrovni a Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky a iné orgány verejnej moci

prejavili potrebu tento inštitút zachovať na účely zabezpečenia elektronickej komunikácie v Slovenskej republike, dochádza po dohode s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky k presunu právnej úpravy do § 10 ods. 7 a § 59 ods. 2 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.

K bodu 22

Vypúšťa sa splnomocňovacie ustanovenie týkajúce sa elektronickej podateľne, keďže táto úpravu bude upravená v zákone č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, ktorý je sprievodnou novelou ako čl. II návrhu zákona.

Súčasne sa navrhuje ustanoviť splnomocňovacie ustanovenie na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa ustanovia opatrenia v oblasti elektronickej identifikácie a dôveryhodných služieb podľa nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Ide o obdobné splnomocňovacie ustanovenie ako je ustanovené v zákone č. 69/2018 Z. z., ktoré vyplýva z aplikačnej praxe, kedy sa bežne stáva, že Európska komisia mešká s prijatím vykonávacích nariadení k európskemu nariadeniu. Ide teda o riešenie situácie, ktorá v budúcnosti môže vzniknúť a úrad, ako orgán zodpovedný za danú oblasť, má zámer byť pripravený legislatívne na to, ak táto situácia vznikne, aby mal právny základ na vydanie vykonávacieho právneho predpisu.

K bodu 23

Z dôvodu ponechania mandátnych certifikátov a zavedenia elektronického osvedčenia atribútov v súlade s nariadením (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení sa ustanovuje vzťah medzi týmito inštitútmi.

K bodu 25

Ide o opravu chyby v písaní v platnom znení zákona, keďže v poznámke pod čiarou k odkazom 43 a 44 je uvedený nesprávny odkaz na nariadenie (EÚ) č. 910/2016 a správne má ísť o nariadenie (EÚ) č. 910/2014.

K čl. II

K bodu 1

V nadväznosti na vypustenie úpravy elektronickej podateľne zo zákona č. 272/2014 Z. z. sa navrhuje úprava v predmetnej úprave v zákone č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.

K bodu 2

Splnomocňovacie ustanovenie na vydanie podrobností o zabezpečení činností elektronickej podateľne súvisiace s prijímaním, odosielaním a potvrdzovaním prijatia elektronických dokumentov a elektronických dokumentov podpísaných kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo zapečatených kvalifikovanou elektronickou pečaťou.

K čl. III

Navrhuje sa účinnosť zákona vzhľadom na dĺžku legislatívneho procesu a potreby implementácie nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení